

Mariæ Bebudelsesdag 2025

Salmer: 72

Gud, lad os leve af dit ord som dagligt brød på denne jord.
Amen.

Es 7, 10-14, 1 Joh 1, 1-3, Luk 7, 10-14

Vi har netop døbt en lille pige, og vi bad Gud om at bevare hende både her og hisset, altså i denne verden og hos Gud. Mennesker, der døbes med den kristne dåb, kommer således til at tilhøre to riger – verdens rige og Guds rige. Jeg vil tale om dem i dag, hvad de repræsenterer, og hvad de gør ved os. Og fordi vi netop har hørt om Maria, der fik himmelsk budskab om, at hun skulle føde Guds søn, vil jeg tage udgangspunkt i kvinder og Kvindernes Internationale Kampdag, som verdens rige fejrede for knap en måneds tid siden. I dag fejrer Guds rige også kvinderne, men snarere slutningen på deres kamp, hvilket jeg skal vende tilbage til. Først må vi dog se på Kvindernes Internationale Kampdag, som jeg ærligt skal indrømme, at jeg ikke selv bruger tid på, så jeg

måtte google for at finde ud af, hvad der var sket i år, og det handlede – kunne jeg se - om stop af partnervold, ligestilling i økonomiske forhold også m.h.t. at investere, hvilket alt for få kvinder åbenbart gør, og så var der en hel del om fred og solidaritet med Palæstina. Det kan jo alt sammen være gode formål, men når jeg personligt holder mig fra kvindesagen, er det dels fordi den let kommer til at virke skinger på mig, dels fordi jeg har fornemmelsen af, at den overser, at den er ved sejre sig ihjel på en måde, som i hvert fald jeg ikke bryder mig om, og derfor må vi se lidt på de to køn, som også kvindesagen opererer med.

Det er jo således, at den gamle syndefaldsberetning er forbavsende nøgtern og realistisk i sin beskrivelse af, hvordan verden og forholdet mellem kønnene er, for hvad er det, der sker ved syndefaldet? Jo, Gud straffer både manden og kvinden for deres ulydighed; han skal spise sit brød i sit ansigts sved, hun skal herskes over af manden, som hun alligevel begærer, og dertil føde sine

børn med smerte. Når de to således har stridt sig igennem deres usle liv, skal de dø, blive til den jord, de blev skabt af. Det forhold, som beskrives mellem kønnene, gælder stadig mange steder på kloden, der er desværre en grund til, at kampen mod partnervold stadig er på kvindesagens program, og vi skal i høj grad skønne på, at der kæmpes for, at kvinder kan leve gode liv. Vi skal dog huske på én væsentlig ting, og det er, at selv om mennesket faldt dybt og blev straffet, så var og er vi dog stadig skabt, som Gud ønskede det, og det vil sige, at der er forskel på kønnene, der er noget, der hedder biologi. Når manden er i stand til at herske over kvinden, har det i høj grad noget med biologi at gøre, og netop det er vanskeligt at hæve sig over. Alligevel forsøger vi at gøre det; at de to køn kan det samme er en påstand, der jævnligt bliver slynget ud, bl.a. i diskussionen om den kvindelige værnepligt, som snart bliver indført, selv om man nok burde vende skråen efter at have set, hvad der skete med kvindelige værnepligtige i Israel den 7. oktober 2023, eller hvis man kender lidt til historien og ved, hvordan kvindelige

soldater i den sovjetiske hær blev behandlet af fjenden under 2. verdenskrig. Virkeligheden taler i det hele taget med jævne mellemrum sit tydelige sprog: kvindelige sportsfolk er således ikke begejstrede for transkønnede sportsudøvere, der insisterer på at deltage i deres konkurrencer, på *Sikringen* i Slagelse, hvor nogle af landets farligste patienter opholder sig, er der ikke en eneste kvindelig vagt, og når de patriarkalske følger af multikulturen rammer i folkeskoler og gymnasier, er kvindelige lærere de første ofre, så vi ved godt, at kvinder er udsatte p.g.a. deres køn, deres biologi. Derfor er det ikke kvindesag at insistere på, at alle kvinder kan det samme som mænd. Så kommer man nemlig til at gøre kvinder ondt.

Konsekvensen af påstanden om kønnenes totale ligestilling betyder endvidere, at retorikken om kvinder og økonomi har fået nogle ubehagelige toner; for nylig kunne man således erfare, at hver kvinde koster statskassen 15.300,- kr., når kassen gøres op. Så får

kvinder jo ind i mellem børn – børn koster også, og nu kan vi regne ud, at pigebørn koster mest. Samfundet vil helst ikke betale deres medgift og ser derfor med ubehag på, at nogle kvinder gerne vil tilbringe tid sammen med børnene ved enten ved at arbejde på deltid eller ved at gå hjemme nogle år. De får i disse dage at vide, at de snylter på alle andre hårdtarbejdende skatteydere ved at slide på veje og fortove og hvad vi nu har af velfærdsgoder. Og ofte er det kvinder, der er kvinder værst; det er som om det at være biologisk kvinde med hvad det nu indebærer, er helt forkert, hvis man ikke - ved siden af ens graviditeter og børnefødsler - kan eller vil gøre alt det, en mand gør. Børnefødsler opfattes altså af kvindesagen stadig som en straf, og den påfører de kvinder skyld og skam, der insisterer på, at moderskab og kvindeliv er vigtigt for dem, om det så bare er en periode af deres liv. Det er, som om vi er blevet så forhippede på at gøre op med syndefaldet, at vi fornægter vor biologi, det vil rent faktisk sige vor gudbilledlighed (for Gud skabte jo begge køn i sit billede), for at komme ud af mandens klør. Men

det bringer ulykke med sig, fordi vi så ikke vil stå ved den side af kvindeligheden, der handler om frugtbarhed, som er så smertefuld og besværlig. Og så fuld af glæde og liv – også når det var helt uplanlagt. Alt det ser verden nådesløst ned på. I verdens rige er det som om, at Guds gamle straf stadig gælder, selv om mange ikke tror på Gud og opfatter ham som en instans, der er med til at opretholde patriarkatet.

I Guds rige modsiges den fortælling, og hvordan hører vi i evangeliet om den lille Maria, der fik besøg af englen Gabriel, der hilser hende med disse ord: »*Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud.*« Kvindekampen er med de ord ovre, straffen er ophævet. Maria og dermed kvindekønnet som sådan er benådet af Gud, for ingen anden end en biologisk kvinde kunne blive moder til hans søn. Altså er de smertefulde børnefødsler ikke længere en straf, men en velsignelse. Der er heller ikke længere nogen skam eller skyld over at være kvinde, eller over at glæde sig over sine børn og ønske at være sammen med

dem, for vi var gode nok til Gud, så gode endda, at kvinder var de første, der fik lov at fortælle andre om opstandelsen påskemorgen. Fik lov til at forkynde, at der var mere at sige om et menneskeliv, end at det var skabt af jord og skulle blive det igen.

Ikke nok med det, så bør vi også se på Marias forlovede, for han herskede ikke over hende, han beskyttede hende og barnet. Josef var i forvejen et ordentligt menneske, men Gud talte virkelig til ridderen i ham og på den måde blev han og Maria forbilleder for menneskeslægten. At barnefødslerne blev til velsignelse viste sig i, at Marias veer mandede ud i fødslen af den herre, der senere skulle overvinde døden og åbne paradiset for os. Og ser man på, hvordan fødsler bruges billedligt i biblen, så rummer netop denne del af kvindelivet hemmeligheden om Guds rige, som er ved at bryde frem. Som ved en graviditet og fødsel er der besvær og lidelse undervejs, men det er alt sammen meningsfyldt, fordi Gud ønsker et fællesskab af evighed med os. Hans rige er ved at komme til verden, og det måtte han selv lide for. Det er den store

gerning, som endnu er i gang, og som vi døbes til og følger ham i.

I døbefonten her i kirken er der i bunden et billede af netop bebudelsen, og det giver god mening, for også dåben er en fødsel, en genfødsel, hvor vi bliver en del af Guds familie; vi får Gud til far og Kristus til bror. Kristus var sandt menneske og sand Gud, havde altså to naturer, og man kan næsten sige, at vi i dåben får del i disse to naturer, den menneskelige og den guddommelige. For vi er stadig i verden, men nu tilhører vi også Guds rige, som vi kan søge ved bl.a. komme til kirken for at lytte til hans ord, når verden er nådesløs, og på Mariæ bebudelsesdag skal Guds ord derfor lyde ikke bare til kvinder, men til alle døpte: *»Herren er med dig, du benådede!«*

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen